

**Minnisblað: Viðbrögð við umsögnum til AMEN**

Allsherjar- og menntamálanefnd óskaði eftir minnisblaði frá menningar- og viðskiptaráðuneytinu um viðbrögð við umsögnum sem borist hafa við frumvarp til tónlistarlaga (542. mál) og tónlistarstefnu fyrir árin 2023-2030 (689. mál).

Viðbrögð menningar- og viðskiptaráðuneytis eru í skáletri við hverja umsögn.

**542. mál: Frumvarp til tónlistarlaga**

Sjö umsagnir bárust.

**Félag íslenskra tónlistarmanna (FÍT)**

Gerð er athugasemd um að tryggja þurfi aðkomu FÍT að stjórn tónlistarmiðstöðvar og að tónlistarráði.

- FÍT er nú þegar á lista yfir hagaðila í tónlistarráði. Samkvæmt frumvarpinu mun stjórn tónlistarmiðstöðvar samstanda af sjö aðilum, fimm sem skipaðir eru eftir tilnefningu frá tilteknum stofnaðilum og tveimur sem skipaðir eru án tilnefningar. Meðal þeirra sem tilnefna í stjórn er FÍH en FÍT er deild innan FÍH. Hefðbundnar stjórnir eru fimm til sjö manna og ekki var talið viturlegt að stjórn væri of fjölskipuð, bæði vegna aukins kostnaðar og til að stærð stjórnar yrði ekki hamlandi fyrir störf hennar og ákvörðunartöku. Í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja er tekið fram að „Stjórn félagsins skal vera af þeirri stærð og þannig samsett að henni sé kleift að sinna málefnum félagsins af skilvirkni og heilindum.“ Með núverandi tillögu um stærð og samsetningu stjórnar tónlistarmiðstöðvar, sem inniheldur fulltrúa frá öllum helstu hliðum tónlistarsenunnar, þ.e. framleiðenda, flytjenda, tónhöfunda og tónlistarkennara, telur ráðuneytið að þessu sé náð. Ómögulegt væri að skipa alla hagaðila sem þessi óskuðu í stjórn en til þess að ná sem mestri breidd og sem flestum sjónarmiðum inn í störf tónlistarmiðstöðvar var ákveðið að leggja til stofnun tónlistarráðs í frumvarpi til tónlistarlaga. Hlutverk tónlistarráðs er m.a. að vera stjórnvöldum og tónlistarmiðstöð til ráðgjafar og hafa fulltrúar í tónlistarráði aðgang að aðalfundum tónlistarmiðstöðvar og taka þátt í stefnumótun miðstöðvarinnar.*

Gerð er athugasemd um að tryggja þurfi nýjum tónlistarsjóði fjármagn, að breyta þurfi tímasetningum á úthlutunum þannig að svör geti borist í tæka tíð fyrir framkvæmd verkefna, og að gæta skuli þess að yfirbygging og uppbygging nýs kerfis taki ekki af fjármagni til tónlistarstarfseminnar sjálfrar.

- Aukið fjármagn hefur verið tryggt í nýjan tónlistarsjóð til loka ársins 2025. Vinna við úthlutunarreglur nýs sjóðs mun hefjast við gildistöku laganna en nú þegar hefur verið gert ráð fyrir að hægt verði að sækja um fyrir verkefni fyrir en tíðkast hefur, þannig að umsókn um styrk fyrir verkefni verði svarað áður en framkvæmd hefst. Sú breyting er einnig hluti af því að styðja við aukna fagmennsku í tónlistarverkefnum en stærri verkefni á borð við tónlistarhátíðir þurfa langt undirbúningstímabil svo vel megi vera. Verið er að skoða kerfislausnir fyrir umsýslu sjóðsins í samstarfi við Stafrænt Ísland með það fyrir augum að styðja við faglega umsýslu með því að notast við tiltækar lausnir sem sniðnar eru að þörfum sjóðsins, sem ætlað er að hafa í för með sér lægri tilkostnað en bygging nýs kerfis. Áhersla er lögð á að halda yfirbyggingu og kostnaði við sjóðinn í lágmarki til að hámarka það fjármagn sem hægt er að úthluta til tónlistarverkefna.*

## **Kennarasamband Íslands (KÍ) og Félag kennara og stjórnenda í tónlistarskólum (FT)**

Umsögnin er hin sama og send var um drög að frumvarpinu eins og þau birtust í Samráðsgátt stjórnvalda. Talsverðar breytingar voru gerðar á frumvarpinu fyrir framlagningu þess á Alþingi, þar sem m.a. var brugðist við sjónarmiðum sem fram koma í umsögninni. Um viðbrögð ráðuneytisins við umsögninni vísast til samráðskaflans í greinargerð með frumvarpinu.

## **Félag tónskálda og textahöfunda (FTT)**

Gagnrýnt er að FT (Félag kennara og stjórnenda í tónlistarskólum) eigi fulltrúa í stjórn tónlistarmiðstöðvar með þeim rökstuðningi að tónlistarmenntun heyrri hvorki undir starfsemi tónlistarmiðstöðvar né undir ráðuneyti menningar.

- *Tónlistarmenntun heyrir ekki undir ráðuneyti menningar en stefna í málefnum tónlistar, sem hefur áhrif á verkefni tónlistarmiðstöðvar, er unnin í nánú samráði við mennta- og barnamálaráðuneyti sem sér um málefni tónlistarmenntunar. Tónlistarmenntun er einn af hornsteinum íslensks tónlistarlífs, stór hluti tónlistarfólks hefur feril sinn í tónlistarskólum og því telur ráðuneytið að tónlistarkennarar, og þar af leiðandi FT, séu beintengdir næstu kynslóð grasrótar. Því er mikilvægt að félagið eigi fulltrúa í stjórn.*

## **Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn**

Umsögnin snýr að því að Landsbókasafn verði skilgreint sem hagaðili og meðlimur í tónlistarráði.

- *Ráðuneytið hefur nú þegar gert ráð fyrir Landsbókasafninu á lista yfir hagaðila sem boðið verður að tilnefna fulltrúa í tónlistarráð.*

## **Reykjavíkurborg**

Bent er á að skerpa mætti á þrjúþættu hlutverki tónlistarmiðstöðvar, sérstaklega kjarnasviðsins Inntóns, og hlutverki tónlistarráðs. Einnig er lagt til að settur verði hámarkstími á ráðningu framkvæmdastjóra tónlistarmiðstöðvar. Að lokum er lagt til að bætt verði við ákvæði um að samráð skuli haft við borgina um fjárhagsáætlun Sinfóníuhljómsveitarinnar.

- *Hlutverkum tónlistarmiðstöðvar og þeim þremur kjarnasviðum og stoðsviði sem saman mynda starfsemi miðstöðvarinnar er lýst í kafla 3 í greinargerð með frumvarpinu. Ráðuneytið tekur undir mikilvægi þess að hlutverkið sé skýrt gagnvart almenningi og kemur í hlut stjórnar og framkvæmdastjóra tónlistarmiðstöðvar að stuðla að því þegar þar að kemur, svo sem með upplýsingagjöf á vefsíðu miðstöðvarinnar og öðru kynningarefni eftir atvikum. Ekki verður séð að tilefni sé að gera breytingar á frumvarpinu hvað þetta varðar. Lýsing á hlutverki tónlistarráðs var dýpkuð í greinargerð eftir umsagnir í samráðsgátt. Ákveðið var að festa ekki fjölda fulltrúa í ráðinu þar sem fyrirséð er að mikil þróun muni eiga sér stað innan tónlistargeirans á næstu árum og viiji var til að geta bætt við fulltrúum úr nýjum félögum eftir þörfum. Fjöldi funda var heldur ekki festur þar sem þörfin fyrir fundahöld geta verið mismunandi eftir árum. Við samningu frumvarpsins kom til skoðunar hvort í lögunum ætti að koma fram ákvæði um að ráðning framkvæmdastjóra skyldi vera tímabundin. Ákveðið var að kveða ekki á um tímabindingu ráðningar framkvæmdastjóra í frumvarpinu, þar sem óhefðbundið væri að ákveða fyrirfram tímallengd ráðningarsambands framkvæmdastjóra sem er ábyrgur gagnvart stjórn, jafnt í því rekstrarformi sem gert er ráð fyrir að Tónlistarmiðstöð starfi samkvæmt sem og öðrum. Slíku ákvæði fylgdi jafnframt aukið flækjustig og tilvist þess gæti haft áhrif á*

*eftirsókn hæfra einstaklinga til að sinna starfinu.*

*Ráðuneytið vekur athygli á að gert er ráð fyrir að Tónlistarmiðstöð verði sjálfseignarstofnun sem rekin verði á einkaréttarlegum grunni. Um starfsmenn hennar, þ.m.t.*

*framkvæmdastjóra, gilda ekki lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, sbr. 2. mgr. 2. gr. þeirra laga. Framkvæmdastjóri er ráðinn af stjórn, sem er tímabundið skipuð, og er hann ábyrgur gagnvart henni. Ýmis rök eru fyrir því að hollt geti verið að skipta um framkvæmdastjóra með nokkurra ára millibili, eins og bent er á í umsögn Reykjavíkurborgar. Það kemur í hlut stjórnar að ákveða um þetta og gæti stjórn t.a.m. sett sér viðmið í þeim efnum. Telur ráðuneytið að betur fari á því að stjórn verði treyst til að meta hvenær tímabært er að skipta um framkvæmdastjóra heldur en að nákvæmar reglur þess efnis komi fram í lögum.*

*Ráðuneytið tekur undir ábendingu borgarinnar um að eðlilegt sé að samráð verði haft við Reykjavíkurborg um gerð fjárhagsáætlunar fyrir Sinfóníuhljómsveitina, enda leggur borgin til 18% af rekstrarkostnaði hljómsveitarinnar. Slíkt samráð getur farið fram hvort sem það byggist á lagaskyldu eða ekki og getur nægt að nefndin fjalli um þennan þátt í álitinu.*

### **Ríkisendurskoðun**

Bent er á að ákvæði um að senda eigi efnahags- og rekstrarreikning Sinfóníuhljómsveitar Íslands til Ríkisendurskoðunar til endurskoðunar sé óþarfi enda falli endurskoðun á ársreikningum Sinfóníuhljómsveitarinnar undir starfssvið ríkisendurskoðanda samkvæmt lögum um ríkisendurskoðun og endurskoðun ríkisreikninga.

- *Ráðuneytið tekur undir ábendinguna og leggur til að lokamálsliður 9. mgr. 9. gr. frumvarpsins falli brott.*

### **STEF**

Bent er á að skerpa mætti á hlutverki tónlistarmiðstöðvar þegar kemur að ráðgjöf og aðstoð við innlent tónlistarlíf. Einnig er athugasemd gerð við breytingar á stjórnskipan tónlistarmiðstöðvar frá því að frumvarp var lagt fram í samráðsgátt, þ.e. stækkun stjórnar úr fimm í sjö aðila og gerir athugasemdir við að við hafi bæst stjórnarmaður tilnefndur af FT (Félagi kennara og stjórnenda í tónlistarskólum) þar sem tónlistarkennsla falli ekki undir málefni tónlistarmiðstöðvar, auk þess sem tónlistarkennsla heyrir ekki undir ráðuneyti menningar.

- *Um þetta vísast til fyrri umfjöllunar, m.a. um umsögn FTT hér að framan.*

### **689. mál: Tónlistarstefna fyrir árin 2023-2030**

Tíu umsagnir bárust.

#### **Félag kennara og stjórnenda í tónlistarskólum (FT)**

Lagt er til að lokið sé við gerð heildarlaga um tónlistarskóla sem lögð voru fram í samráðsgátt stjórnvalda árið 2013.

- *Málefni tónlistarskóla heyra undir barna- og menntamálaráðuneytið og eru því ekki á forræði menningar- og viðskiptaráðuneytisins.*

#### **Félag kennara og stjórnenda í tónlistarskólum (FT) og Kennarasamband Íslands (KÍ)**

Umsögn FT er hin sama og félagið sendi um drög að tónlistarstefnu eins og þau birtust í Samráðsgátt stjórnvalda. Talsverðar breytingar voru gerðar á drögunum fyrir framlagningu á Alþingi, þar sem m.a. var brugðist við sjónarmiðum sem fram koma í umsögninni. Um viðbrögð ráðuneytisins við umsögninni vísast til samráðskaflans í greinargerð með þingsályktunartillögum.

### **Harpa tónlistar- og ráðstefnuhús**

Áhersla er lögð á að árangur af tónlistarstefnu standi og falli með nýrri Tónlistarmiðstöð og að vel takist til um stofnun hennar, skiplag og rekstrargrundvöll.

- *Ráðuneytið hefur lagt mikla áherslu á ítarlegan og góðan undirbúning fyrir stofnun miðstöðvarinnar, umgjörð og skipulagningu, auk þess sem rekstrargrundvöllur hennar næstu ár hefur verið tryggður. Faglegt og gott starf miðstöðvarinnar er áherslumál fyrir ráðuneytið.*

### **Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn**

Bent er á viðtækt hlutverk Landsbókasafnsins í söfnun á upplýsingum og tölum um íslenska tónlist og mikilvægi þess að stofnunin sé með aðkomu og þátttöku við innleiðingu á tónlistarstefnunni.

- *Ráðuneytið er sammála því að Landsbókasafnið sé mikilvægur hagaðili og hafi hlutverki að gegna við innleiðingu á tónlistarstefnunni. Landsbókasafnið er nú þegar á lista yfir hagaðila sem beðnir verða um tilnefningu á fulltrúa í tónlistarráð auk þess sem samskipti hafa verið á milli ráðuneytisins og stofnunarinnar um þátttöku í afmörkuðum aðgerðum tónlistarstefnunnar.*

### **Þroskahjálp**

Bent er á að íslenska ríkið hafi fullgilt samning Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks sem feli í sér að samráð skuli haft við fatlað fólk og virk þátttaka þeirra tryggð í stefnumótun stjórnvalda.

- *Ábendingin er góð og ráðuneytið tekur hana til greina. Gætt verður að því að samráð verði haft við samtökin og aðra viðeigandi aðila við mótun síðari aðgerðaáætlunar stefnunnar.*
- **Reykjavíkurborg – Skrifstofa Menningarmála**  
Lögð er til eftirfarandi orðalagsbreyting á aðgerð 3.1.3: „Skoðað verði hvernig virkja megi enn frekar samstarf við sendiskrifstofur Íslands erlendis í útflutningi og kynningu á íslenski tónlist og tónlistarfólki og í því skyni verða burðir sendiskrifstofanna til að taka við slíkum verkefnum skoðaðir sérstaklega.“  
*Ráðuneytið sér ekkert því til fyrirstöðu að breyta orðalagi aðgerðarinnar í samræmi við tillögu Reykjavíkurborgar.*

### **STEF**

Bent á mikilvægi þess að samráð sé haft við önnur ráðuneyti sem að aðgerðum stefnunnar koma. Einnig er bent á að vísa hefði mátt í áform um Þjóðaróperu í stefnunni og að kveða mætti á um heildarendurskoðun á höfundalögum.

*Samráð var haft við barna- og menntamálaráðuneytið og háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytið um menntahluta stefnunnar sem og aðgerðaráætlun.  
Málafni óperu heyrir undir sviðslistir og er stefnumótun fyrir sviðslistastefnu í undirbúningi*

*hjá ráðuneytinu. Stefna stjórnvalda á sviði höfundaréttar birtist í Menningarsókn - aðgerðaáætlun til 2030.*

### **Teitur Magnússon**

Lagt er til að stofnað verði „Inntón“ sem aðstoði tónlistarfólk við að ferðast og spila innanlands.

- *Nú þegar er gert ráð fyrir að eitt af kjarnasviðum Tónlistarmiðstöðvar muni sinna stuðningi og fræðslu um innlendan tónlistarmarkað undir nafninu „Inntón“. Nánar er fjallað um hlutverk Inntóns í frumvarpi til tónlistarlaga.*

### **Tónstofa Valgerðar**

Bent er á mikilvægi þess að við endurskoðun á aðalnámsskrá tónlistarskóla verði tekið tillit til jafnréttis og inngildingar, auk þess er bent á að kennaranám þurfi strax á bakkalárstigi að taka fyrir inngildingu og jafnrétti. Að lokum er bent á mikilvægi þess að standa vörð um réttindi fatlaðs fólks með virkri þátttöku þess í menningarlífi og listum.

- *Ábendingarnar eru góðar og verða sendar til ábyrgðaraðila viðeigandi aðgerða í aðgerðaráætlun til að taka meg tillit til þeirra framkvæmd á aðgerðum. Líkt og segir réttilega í umsögninni þá eru leiðarstefin í tónlistarstefnunni aðgengi, inngilding og jafnrétti og verða þau leiðarstef í heiðri höfð við innleiðingu stefnunnar.*

### **ÚTÓN**

Bent er á mikilvægi þess að geta sótt um með góðum fyrirvara í nýjan tónlistarsjóð. Einnig bent á nokkra punkta um Tónlistarmiðstöð og að lokum undrun lýst á að félag tónlistarkennara hafi aðkomu að stjórn Tónlistarmiðstöðvar en ekki samband tónleikahaldara.

- *Úthlutunarreglur nýs tónlistarsjóðs munu gera ráð fyrir að hægt sé að sækja um styrk fyrir verkefnum með góðum fyrirvara. Margir hagaðilar finnast innan tónlistar sem allir hafa mikilvægu hlutverki að gegna en því miður geta ekki allir hópar haft beina aðkomu að stjórn Tónlistarmiðstöðvar. Aðkoma hagaðila að stefnumótun og ráðgjöf til Tónlistarmiðstöðvar er tryggð í gegnum tónlistarráð. Samband tónleikahaldara eru á lista yfir hagaðila og munu því eiga kost á að tilnefna fulltrúa í tónlistarráð.*